

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

IV. De Homicidio, facto in Bello justo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

gravi necessitate: extra quam constitutus utique est, qui in vitæ periculo omnino liberè, malitiosè & cum injuria nostra verfat; cum, si, quâ opus est, vi in rebus suis vim inferentem repellere, dominis licitum non esset, furibus & latronibus præberetur anfa, quemlibet invadendi, & rebus suis expoliandi, ut supra est insinuatum.

ARTICULUS IV.

De Homicidio, facto in Bello justo.

SUMMARIUM.

41. Bellum aliud Defensivum, aliud Offensivum est.
 42. In utroque, si justum, cædes hostium militi licite sunt.
 43. In Defensivo occidens clericus ab irregularitate est immunis.
 44. Nisi laici sufficiant ad defensionem.
 45. Irregularis est, qui occidit in Offensivo.
 46. Et qui in injusto militas hortatur ad pugnandum.
 47. Secus, si hoc faciat in bello justo.
41. **J**ustum sive licitum bellum generatum est, quod geritur propulsandorum hostium causâ, *can. Justum 23. q. 2.* estque vel Defensivum, quod vis atque injuria vi repellitur: quod non solum publicâ, sed privatâ quoque autoritate Jura omnibus permittunt, *l. Ut vim 3. ff. de I. & I. l. Is, qui aggressorem 3. C. ad L. Cornel. de Sicar. c. Significasti 18. §. Quod si, hâc Rubr. & c. Si verò 3. de Sent. excom. vel Offensivum sive aggressivum, quod publicâ Principis vel alterius supremi Magistratûs autoritate, *can. Quia cul-**

patur, 23. q. 1. ad illatam injuriam vindicandam, sive ad ejus satisfactionem, rerum ablatarum recuperationem & damnorum compensationem, cum aliter non valet, obtinendam, *can. 1. & can. Dominus 2. ibid. q. 2.* ac proinde salutis & incolumitatis Republicæ & pacis causâ suscipitur, *can. Noli, q. 1. cit. S. Thomas 2. 2. q. 40. art. 1. Victoria Relect. de Jure belli n. 13. & Laiman. Lib. 2. Tract. 3. cap. 12. n. 4. & 5. ut Lib. 1. tit. 43. à n. 4. est dictum. Quò præmissò*

Convenit inter DD. primò, omnibus, qui in bello justo, tam Offensivò quàm Defensivò, pugnant, secundùm justum mandatum & voluntatem ducis, sicut agrorum vastationem, occupationem, everisionemque pagorum & oppidorum, hostiumque spoliationem; sic etiam nocentiù cædes licite esse; hoc ipsò enim; quò ad vindictam & satisfactionem injuriæ, rerum ac damnorum reparacionem licitum sit bellum, licita etiam sunt media necessaria ad hoc gerendum, puta vastationes, occupationes, prædationes & cædes, quas ad nutum & voluntatem ducis sui milites, tanquam vindictæ à Principe aliòve Magistratu supremo decretæ ministri, exequentur, Suarez de Charitate disp. 13. f. 5. n. 7. Molina Tract. 2. de I. & I. disp. 117. concl. 1. & 2. Laiman. cit. cap. 12. n. 9. & alii; ut cit. Tit. 34. n. 11. est dictum.

Convenit secundò, irregularitatem, tam à Clericis quàm à Laicis, non contrahi homicidio & mutilatione, factis in bello justo merè Defensivo & necessariò suscepto ad Ecclesiæ vel patriæ defensionem, ut ex *c. Pervenit 2. de immunit. Eccles.* colligunt Suarez de Censur. disp. 47. f. 5. n. 1. & Coninck disp. 18. dub. 10. n. 96. Ratio est; quia defensio Ecclesiæ & patriæ non minus, imò magis favorabilis est, quàm propriæ vitæ aut alterius

serius personæ privatæ, l. Utilitas 3. C. de Principio, pro cuius necessaria defensione factam eadem irregularitati obnoxiam non esse, dictum est n. 31.

44. Dixi, *Necessarium*, qualis defensio in ejusmodi bello est, si laici non sufficiant ad hostem propulsandum, c. *Provenit cit.* si enim hi soli sufficiant, clerici propriis manibus occidendō vel mutilandō contrahunt irregularitatem, ut colligitur ex c. *Petitio 24.* & ibi tradunt Barbosa n. 2. & Pirrhing ad hanc Rubr. n. 115.

45. Convenit inter eosdem tertio, irregularitatem contrahi ab iis, qui in bello Offensivo etiam justo ipsi aliquos mutilant vel occidunt, can. 1. dist. 51. C. c. *Petitio 24.* Panormit. in c. cit. n. 1. Navarrus Manual. cap. 27. n. 215. Suarez de Censur. disp. 47. s. 6. n. 6. & Barbosa in c. cit. n. 2. & multo magis, si bellum sit injustum. Imò in hoc irregulares evadunt etiam, qui ad cædes & mutilationes perpetrandas milites in hostem animandō, simul pugnandō, sarcinas custodiendō &c. cooperantur: quantumvis ipsi propriis manibus neminem mutilent vel occidant, can. *Si quis 4. dist. 51. c. Sicut 6. s. fin. hanc Rubr. C. c. Quod in dubiis 5. de Pœnis*, Panormit. in c. *Sicut cit. n. 10.* Specular. Tit. de Dispensationibus s. 4. 2. n. 5. & Barbosa in c. *Petitio cit. n. 36.* Unde

46. Dubium oritur de Clericis, in bello justo Offensivo milites animantibus, & præsertim simul pugnantibus: à quibus irregularitatem contrahi, aliqui desumunt partim ex s. fin. C. c. *Quod in dubiis cit.* quorum textuum prioris is, qui consiliō: posteriori, qui in conflictu navem dirigendō & milites animandō ad cædes cooperati sunt, pro irregularibus habentur: partim; quòd in ejusmodi bello propriis manibus pugnare clericis sit interdictum,

can. Clerici 4. can. *Quicumque 5. Et. 23. q. 8. C. c. Ex multa 9. s. fin. de Pœno.*

Nihilominus, tam pugnantes quàm hortantes, ab irregularitate, cum Panormit. in c. fin. de Clerico percuss. n. 1. & Navarro cit. n. 215. meritò absolvent Covarruvias in Clement. Si furiosus p. 2. s. 3. n. 2. Molina Traët. 2. disp. 110. conclus. 2. & Palao Traët. 29. disp. 6. p. 14. s. 5. n. 2. id argumentò à contrario ductò inferentes ex c. *Petitio cit.* ubi in ejusmodi conflictu pugnans Sacerdos à celebratione abstinere solummodo jubetur, si conscientiam habeat, aliquem à se occisum. Rationem reddunt; quòd soli militum adhortationi, uti & ejusmodi pugnae societati irregularitas nullibi decreta: neque conveniens fuerit, eam decerni; ne ejus contrahendæ metu nimis multi à bellis justis abstraherentur.

Neque obstant *cc. cit.* quia utroque agitur de bello vel pugna injusta, ut liquet ex prioris textu, & posterioris Glossa ostendit. Accedit; quòd ejus textu non irregularitas, sed suspensio per sententiam infligenda decernatur, ut rectè observant *cit.* Suarez cit. s. 6. n. 10. & Palao s. cit. n. 3.

Neque etiam ratio sive; quòd clericis in bello Offensivo, uti & Defensivo, quando id ad defensionem necessarium non est, propriâ manu pugnare prohibeantur; quia inde non inferitur, pugnantes, licet ipsi non occidant, evadere irregulares; quia sola pugnae societate in bello justo irregularitatem contrahi, ullo Jure non est expressum: irregularitas autem non contrahitur, nisi in casibus Jure expressis; c. *Is qui 18. pr. de Sent. excom. in 6.*

